

Acest program este finanțat de către Uniunea Europeană,
co-finanțat și implementat de către
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Empowered lives.
Resilient nations.

GHIDUL SOLICITANTULUI PROGRAMUL DE GRANTURI (GP-2014: MONITORIZAREA)

ÎN CADRUL PROIECTULUI „CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR NAȚIONALE DE PROTEJARE A CELOR MAI VULNERABILE
PERSOANE DIN REPUBLICA MOLDOVA DE TORTURĂ”
GRANTURI PENTRU SOCIETATEA CIVILĂ, APRILIE 2014

Prezentul Ghid stabilește regulile privind procedura de depunere, selectare și implementare a proiectelor în cadrul Programului de Granturi, lansat de Proiectul “Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură”, finanțat de Uniunea Europeană, co-finanțat și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

A. DATE GENERALE

Proiectul “Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură” este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova în consultare cu Oficiul Înalțului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, Fundația Est Europeană și Fundația Soros-Moldova. Scopul acestui Proiect este de a contribui la prevenirea torturii și luptei împotriva impunității pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, în special în ceea ce privește femeile și bărbații cei mai vulnerabili cu dezabilități psiho-sociale și intelectuale din instituțiile medicale de boli psihice.

Proiectul își propune, de asemenea, să sporească capacitățile organizațiilor societății civile (OSC) în monitorizarea și raportarea cu privire la implementarea strategiilor, planurilor naționale anti-tortură, și aplicarea legislației naționale.

Pentru a atinge acest obiectiv, Proiectul “Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură” anunță acest concurs de granturi pentru propunerile de proiect.

B. DURATA DE IMPLEMENTARE ȘI SUMA GRANTURILOR

Durata de implementare a proiectelor va fi de minim 12 luni. Proiectele pot începe în iunie 2014 și pot dura până în noiembrie 2015.

Suma maximă pe care solicitanții o pot cere în baza bugetului propunerilor de proiect nu va depăși **39.000 USD**.

C. PROIECTELE ȘI ORGANIZAȚIILE ELIGIBILE

Propunerile de proiect vor fi prezentate de către **coaliții de ONG-uri** (două sau mai multe ONG-uri) înregistrate în Republica Moldova, inclusiv regiunea Transnistreană. Proiectele vor include un spectru de activități care vor aborda problemele acoperite de Programul de Granturi. Proiectele vor descrie un șir consistent de activități cu sarcini operaționale clar definite.

Ca obiectiv general, se va acorda atenție deosebită proiectelor care vor contribui la prevenirea torturii și luptei împotriva impunității pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, în special în ceea ce privește femeile și bărbații cei mai vulnerabili cu dezabilități psiho-sociale și intelectuale din instituțiile medicale de boli psihice.

Solicitantul va putea prezenta doar o propunere de proiect în baza acestui concurs de granturi pentru examinarea ulterioară de către Comitetul de Evaluare, dar acesta poate figura ca și membru al coaliției sau partener secundar în alte propuneri de proiect.

Solicitantul principal (liderii coaliției ONG-ilor) eligibil pentru participarea la acest concurs de granturi vor întruni toate din următoarele criterii:

- Să fie o organizație non-profit înregistrată în Republica Moldova, inclusiv regiunea Transnistreană;
- Să poată conform statutului să desfășoare activități în domeniile stipulate în propunerea de proiect;
- Să fie responsabile direct de elaborarea și managementul proiectului și să nu acționeze prin intermediari;
- ONG-urile vor putea prezenta doar o propunere de proiect în baza acestui concurs de granturi în calitate de solicitant principal, dar acestea pot figura în calitate de membru al coaliției sau parteneri secundari în câteva propuneri de proiect.

Organizațiile care nu sunt eligibile să solicite și să primească finanțare în acest concurs:

- Nu corespund criteriilor menționate mai sus;
- Au fost recunoscute responsabile de erori profesionale grave de management, fapt demonstrat prin dovezi recunoscute de către PNUD Moldova;
- Este o societate comercială și/sau o întreprindere de stat, sindicat, organizație religioasă sau politică;
- În activitatea lor precedentă nu și-au respectat obligațiile lor contractuale în raport cu alți donatori / parteneri de finanțare.

Împreună cu Formularul de Solicitare, solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere că nimic dintre cele menționate mai sus nu se referă la acesta (a se vedea Formularul de Aplicare – “Declarația Solicitantului”).

D. DOMENIILE DE IMPLEMENTARE A PROIECTELOR

Propunerile de proiect trebuie să se axeze pe monitorizarea și raportarea cu privire la implementarea strategiilor, planurilor naționale anti-tortură și aplicarea legislației naționale. Monitorizarea și raportarea cu privire la propunerile de proiect vor cuprinde cel puțin implementarea măsurilor de combatere a torturii planificate în cadrul Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului pentru anii 2011-2014 (PNADO)¹ și Strategia de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016 (SRSJ)², recomandările relevante ale Revizuirii Periodice Universale pentru Republica Moldova (RPU), legislația națională de combatere a torturii, inclusiv amendamentele introduse la data de 8 noiembrie 2012 prin Legea nr. 252³, practicile de aplicare a legislației și urmărirea penală a actelor de tortură. De asemenea, propunerile de proiect vor include monitorizarea angajamentelor internaționale relevante și raportarea alternativă/din umbră privind observațiile finale ale Comitetului ONU privind Drepturile Omului (UN HRC)⁴ și ale Comitetului ONU împotriva Torturii (UN CAT)⁵ și a implementării recomandărilor RPU relevante pentru Republica Moldova⁶. În plus, coaliția de ONG-uri la fel va contribui la o participare mai mare și/sau consolidată la implementarea PNADO și a SRSJ și va consolida titlul de proprietate/ownership la nivel local între ONG-uri față de reforme.

Propunerile de succes, de asemenea, ar trebui să **prioritizeze din punct de vedere tematic monitorizarea și raportarea cu privire la problema torturii împotriva femeilor și bărbaților cu dezabilități psiho-sociale și intelectuale din instituțiile de sănătate mintală.** Solicitanții sunt sfătuiți să studieze Raportul A/HRC/22/53⁷ din 1 februarie 2013 elaborat de Dl. Juan Mendez, Raportorul special al ONU cu privire la tortură, care servește drept bază pentru înțelegerea fenomenului torturii în instituțiile de sănătate mintală și alte instituții de sănătate, și sunt încurajați să-și pregătească propunerile de proiect în baza aspectelor menționate în Raport. Tortura din spitalele de psihiatrie și internatele (centrele de îngrijire) neurologice reprezintă o problemă emergentă în Republica Moldova și mai multe informații despre situația din acest domeniu pot fi găsite în rapoartele Avocaților parlamentari⁸ și Ombudsmanului pilot din instituțiile psihiatrice.⁹

¹ <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=339395&lang=1>

² http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/srsj_pa_srsj/SRSJen.pdf

³ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=345923>

⁴ Observațiile finale ale Comitetului pentru Drepturile Omului cu privire la Republica Moldova, CCPR/C/MDA/CO, 4 noiembrie 2009:

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en

⁵ Observațiile finale ale Comitetului împotriva Torturii cu privire la Republica Moldova, CAT/C/MDA/CO/2, 29 martie 2010:

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT%2fC%2fMDA%2fCO%2f2&Lang=en

⁶ <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/MDSession12.aspx>; <http://www.upr-info.org/en/review/Moldova-%28Republic-of%29/Session-12---October-2011/Review-in-the-Plenary-session#top>

⁷ Raportul în toate limbile ONU (arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă) poate fi accesat urmând acest link:

http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?m=103

⁸ <http://ombudsman.md/ro/mnpt-vizite-monitorizare/conferinta-presa-violari-ale-drepturilor-omului-cadrul-institutiilor>

⁹ http://dis.md/wp-content/uploads/2012/02/RAPORTUL-FINAL_6luni-apr-sept-20121.pdf

http://dis.md/wp-content/uploads/2014/02/RAPORTUL-FINAL_9luni-oct-2012-iul-2013.pdf

Solicitanții trebuie să demonstreze modalitatea **integrării dimensiunii de gen și a minorităților (naționale, etnice, lingvistice, religioase etc.) în cadrul propunerii de proiect**. Acest lucru ar putea fi realizat prin, dar fără a se limita la, implicarea atât a femeilor cât și a bărbaților, precum și a persoanelor care aparțin minorităților, în managementul/implementarea proiectului propus, asigurarea că femeile, bărbații și persoanele care aparțin minorităților vor fi beneficiari planificați ai proiectului, abordarea aspectelor legate de gen și minoritate în cadrul problemelor implicate de propunerea de proiect (de exemplu, inacțiunile procurorilor în cazurile de abuz sexual al femeilor din instituțiile psihiatrice care ajung la tortură, avorturile/sterilizarea involuntară a persoanelor de etnie specifică din instituțiile de psihiatrie, lipsa consimțământului informat pentru tratament medical și medicamente în limba preferată etc.), cooperarea cu ONG-urile a persoanelor care aparțin minorităților în scopul implementării proiectului, etc.

Cel puțin patru rapoarte intermediare și/sau tematice și un raport final de monitorizare vor fi elaborate de către coaliția de ONG-uri în cadrul proiectului selectat. Și cel puțin două rapoarte de monitorizare vor fi elaborate și publicate cu privire la aplicarea legislației naționale de combatere a torturii și a practicilor de aplicare a legislației. Coaliția de ONG-uri va elabora, de asemenea, recomandări suplimentare pentru implementarea acțiunilor planificate, aplicarea efectivă a legislației de combatere a torturii și va pleda pentru realizarea acestora.

Coaliția de ONG-uri va asigura, de asemenea, o vizibilitate pentru donatori - UE și PNUD - și pentru Proiectul "Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură".

Reprezentanții coaliției de ONG-uri vor fi invitați la activitățile de instruire legate de problematica prevenirii și combaterii torturii în instituțiile de sănătate mintală, organizate în cadrul Proiectului "Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură".

Propunerea de proiect trebuie să conțină un șir de activități conexe și clar definite care vor duce la rezultate specifice într-un cadru temporal definit. Dacă solicitanții au asigurat din alte surse o parte din finanțarea necesară, aceștia trebuie să includă informația respectivă în formularul de solicitare, în secția buget.

E. PROCEDURILE DE APLICARE

Organizațiile care sunt interesate să participe la concursul de granturi, trebuie să prezinte un pachet de documente, care va include Formularul de Solicitare și documentele care vor demonstra statutul juridic al solicitantului, calificările persoanelor care vor fi implicate în organizarea și administrarea activităților, precum și orice alte informații care demonstrează experiența și abilitatea solicitantului de a implementa proiectul.

Cererea de finanțare trebuie să ofere suficiente detalii, în special în ceea ce privește maniera de atingere a obiectivelor proiectului, beneficiile care vor fi generate și modul în care aceasta va contribui la atingerea obiectivelor desemnate în cadrul acestui concurs de granturi.

Cererea de Finanțare trebuie să se includă, de asemenea, maniera în care proiectul respectiv se bazează pe sau completează alte proiecte și inițiative implementate de solicitant sau de alți parteneri în același domeniu, și cum ar trebui prevenită suprapunerea activităților similare.

În Cererea de Finanțare trebuie să se menționeze dacă se așteaptă ca proiectul să aibă efect de multiplicare și continuitate prin replicarea rezultatelor în alte domenii. Se va specifica dacă proiectul poate fi considerat un proiect-pilot, care ar putea fi reprodus la un alt nivel sau în cadrul altor inițiative.

F. BUGETUL PROIECTULUI

- Bugetul proiectului, ca și parte a cererii de finanțare, trebuie să fie stabilit în dolari SUA;
- Bugetul va conține informații clare despre modurile în care vor fi cheltuite fondurile și o descriere detaliată a cheltuielilor eligibile;
- Bugetul trebuie să fie realist și să prezinte costuri reale;
- Bugetul trebuie să corespundă activităților descrise în propunerea de proiect.

Cheltuieli eligibile:

- Cheltuieli pentru experții și personalul care vor fi implicați în implementarea proiectului;
- Cheltuieli pentru consultanți;
- Cheltuieli de transport (închirierea transportului, benzină, transportarea participanților, etc.);
Cheltuieli pentru procurarea sau închirierea echipamentului (nou sau utilizat) care este necesar pentru proiect, precum și cheltuieli pentru servicii. **Cheltuielile pentru procurarea echipamentului pot fi incluse în buget doar dacă acestea sunt necesare pentru implementarea eficientă a proiectului;**
- Cheltuielile pentru procurarea de consumabile și alte materiale necesare pentru proiect;
- Cheltuieli pentru evenimente (alimentație, cazare, campanii de informare și de sensibilizare, copiere materiale, imprimare, traduceri și interpretariat, etc.);
- Cheltuieli administrative (comunicații, аренда oficiului, servicii poștale și bancare);

- Alte cheltuieli care sunt necesare pentru implementarea eficientă a proiectului.

NOTĂ: Contribuțiile în natură nu reprezintă cheltuieli efective și nu pot fi considerate co-finanțare din partea solicitantului de grant. Contribuțiile în natură (spații de oficiu, echipament, vehicule, etc.) ale organizației sau partenerului de implementare a proiectului, vor fi indicate în Cerea de Proiect în rubrica “Descrierea Proiectului” și în notele de subsol din „Bugetul Proiectului” al Cererii de Proiect. Totuși, în bugetul propunerii de proiect, solicitantul va indica contribuția financiară a partenerilor și a persoanelor co-finanțatoare, dacă există.

CHELTUIELILE INELIGIBILE SUNT:

- Cheltuielile suportate înainte de semnarea contractului (inclusiv cheltuielile legate de prezentarea proiectului);
- Amenzi și penalități;
- Activitățile deja acoperite financiar de către un alt program de grant/alte persoane care oferă susținere financiară;
- Sponsorizarea individuală pentru participare la ateliere de lucru, seminare și conferințe;
- Burse educaționale individuale;
- Acoperirea cheltuielilor curente ale unei organizații, dacă nu sunt legate clar de scopurile proiectului;
- Cheltuieli care au primit deja finanțare din alte surse, inclusiv Uniunea Europeană și PNUD;
- Pierderile de pe urma diferenței de curs valutar.

G. PACHETUL DE SOLICITARE TREBUIE SĂ CONȚINĂ URMĂTOARELE DOCUMENTE:

- Cererea de finanțare* (care trebuie să includă și descrierea proiectului, bugetul solicitat și planul activităților), completată în una din limbile română, rusă sau engleză. Cererile de finanțare completate de mână nu vor fi acceptate;
- Copia Certificatului de înregistrare care să ateste înregistrarea juridică a organizației;
- Copia statutului organizației;
- Declarația privind lucrul în cadrul coaliției de ONG-uri în scopurile proiectului, semnată și ștampilată de către părți;
- CV-urile Managerului de Proiect, a contabilului și a personalului cheie implicat în implementarea proiectului;
- CV-urile experților și acordul în scris a acestora privind implicarea în realizarea activităților proiectului;
- În măsura posibilităților, o prezentare generală a activităților organizației (inclusiv, dacă este cazul, scrisori de recomandare din partea altor donatori, materiale relevante: cercetări, strategii, materiale pentru training, buletine informative, broșuri; orice alte materiale informative: articole de ziar, înregistrări audio/video, reportaje foto de la înregistrări, etc.);
- Alte materiale relevante pentru a spori credibilitatea Solicitantului pentru donator și care ar spori justificarea proiectului.

* **Formularul de aplicare și Ghidul Solicitantului** pot fi găsite pe pagina web a PNUD Moldova (<http://www.undp.md/tenders/archive2014-onepage.shtml>). Aceste documente pot fi obținute de asemenea expediind o cerere către Lidia Marchitan pe adresa: lidia.marchitan@undp.org

Data limită pentru depunerea propunerilor de proiect este: vineri, 30 mai 2014, ora 10:00. Propunerile de proiect primite după termenul limită nu vor fi examinate.

Documentele pot fi expediate fie prin e-mail la adresa: tenders-Moldova@undp.org cu titlul “**GP-2014: Monitorizarea**”, sau prin poștă sau prezentate personal, în plic sigilat (cu mențiunea “**GP-2014: Monitorizarea**”) pe adresa: **PNUD Moldova, str. 31 august 1989, nr. 131, Chișinău, Republica Moldova. În atenția: Registry Office/Procurement.**

Cererile de finanțare expediate prin fax vor fi respinse. Cererile incomplete nu vor fi examinate. Cererile de finanțare expediate prin e-mail nu trebuie să depășească 5 MB. Cererile mai mari de 5 MB trebuie să fie divizate în mai multe mesaje, fiecare mesaj fiind marcat cu “partea x din y” pe lângă titlul “**GP-2014: Monitorizarea**” și setul de documentele pentru solicitare. Toate cererile depuse în format electronic la adresa de mail tenders-moldova@undp.org vor primi un mesaj automat de confirmare a recepționării de la tenders-Moldova@undp.org. Dacă nu primiți acest mesaj de confirmare prin e-mail, vă rugăm să contactați Oficiul PNUD Moldova la nr. de tel. +373 (0) 22 220-045.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să-l contactați telefonic pe Dl Evghenii Goloșceapov la nr. +373 (0) 22 269-119 sau prin e-mail: evghenii.golosceapov@undp.org

H. PROCEDURILE DE SELECTARE ȘI EVALUARE A PROIECTELOR:

După expirarea termenului limită, va avea loc un proces de evaluare a propunerilor de proiect, format din două etape:

Etapa I: verificarea conformării administrative și a eligibilității solicitanților – etapa excluderii. Se verifică dacă cererea de finanțare este corect completată, dacă dosarul conține toate documentele solicitate, dacă nu există nici un conflict de interes, dacă proiectul a fost prezentat de către o coaliție de ONG-uri și dacă se respectă domeniile de

implementare a proiectului. **Această etapă este desfășurată de către Comitetul de Evaluare**, care este format din reprezentanții agențiilor ONU și partenerii proiectului, și cu suportul echipei proiectului PNUD "Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură".

Etapa II: evaluarea propunerilor de proiect. Se verifică dacă propunerile de proiecte corespund obiectivelor și priorităților Programului de Granturi "GP-2014: Monitorizarea". **Această etapă este desfășurată de către Comitetul de Evaluare**, format din reprezentanți ai agențiilor ONU și parteneri ai Proiectului. Propunerile de proiect care vor primi cel mai mare număr de puncte vor fi recomandate pentru aprobarea finală de către managementul PNUD.

I. CRITERII DE EVALUARE ALE PROPUNERILOR DE PROIECT

I. Calitatea proiectului:

- Contribuția proiectului în atingerea scopurilor și a obiectivelor generale ale proiectului „Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură” și obiectivelor Programului de Granturi „GP-2014: Monitorizarea”;
- Identificarea problemei și calitatea argumentării;
- Originalitate, inovație;
- Durabilitatea proiectului;
- Asigurarea integrării dimensiunii de gen;
- Asigurarea integrării minorităților (naționale, etnice, lingvistice, religioase etc.);
- Asigurarea vizibilității pentru donatori și pentru Proiectul „Consolidarea capacităților naționale de protejare a celor mai vulnerabile persoane din Republica Moldova de tortură”.

II. Metodologia de implementare a proiectului:

- Corespunderea activităților propuse cu scopurile, obiectivele și rezultatele preconizate, fezabilitatea calendarului de activități (*dacă activitățile propuse sunt realiste și fezabile, precum și gradul de încredere și abilitatea solicitantului de a gestiona proiectul*);
- Metodologia de monitorizare;
- Sferele naționale de monitorizare și raportare (PNADO, SRSJ, legislația națională și practica de aplicare a legislației);
- Monitorizarea și raportarea alternativă/din umbră cu privire la angajamentele internaționale (UN ICCPR, UN CAT, UPR/RPU);
- Promovarea implementării recomandărilor produse;
- Gradul implicării membrilor coaliției și a altor parteneri în cadrul activităților;
- Metode de monitorizare și evaluare a implementării Proiectului.

III. Capacitatea solicitantului:

- Competența și experiența organizațiilor în domeniul menționat în proiect;
- Experiența solicitantului în gestionarea proiectului;
- Nivelul profesionalismului coaliției și al echipei care va implementa proiectului (experți, coordonatori, etc.);
- Disponibilitatea/existența resurselor fizice pentru implementarea activităților planificate (premisele, echipamentul, transportul etc.);
- Egalitatea gender între angajați;
- Diversitatea între angajați: angajarea persoanelor cu dezabilități, persoanelor care aparțin minorităților (naționale, etnice, lingvistice, religioase etc.), grupurilor discriminate, vulnerabile și marginalizate.

IV. Bugetul proiectului:

- Justificarea cheltuielilor pentru proiect;
- Cofinanțarea, contribuția partenerilor (financiară și în natură);
- Contribuția organizației (financiară și în natură).

Puncte ce pot fi alocate pentru fiecare criteriu de evaluare sunt de la 1 la 5. Punctajul maxim pe care îl poate acumula un proiect este de 115. Vor fi recomandate pentru finanțare doar acele propuneri de proiect, care au luat cel puțin 75 de puncte din 115 posibile.

Anexe: Cererea de Finanțare (în format Word) și Anunțul despre Programul de Granturi "GP-2014: Monitorizarea".